ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2018/1101 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Αυγούστου 2018

για τον καθορισμό των κριτηρίων εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου για την προστασία από τις συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής ορισμένων νόμων που θεσπίστηκαν από μια τρίτη χώρα, και των μέτρων που βασίζονται σ' αυτούς ή απορρέουν από αυτούς

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 1996, για την προστασία από τις συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής ορισμένων νόμων που θεσπίστηκαν από μια τρίτη χώρα, και των μέτρων που βασίζονται σε αυτούς ή απορρέουν από αυτούς ([1]) και ιδίως το άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2271/96 παρέχει προστασία και αντιμετωπίζει τις αθέμιτες συνέπειες της εξωεδαφικής εφαρμογής νόμων, συμπεριλαμβανομένων κανονιστικών και λοιπών νομοθετικών πράξεων που θεσπίζονται από τρίτες χώρες, καθώς και των μέτρων που βασίζονται σε αυτές ή απορρέουν από αυτές, οσάκις η εφαρμογή αυτή θίγει τα συμφέροντα φυσικών και νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού, τα οποία μετέχουν στο διεθνές εμπόριο ή/και την κίνηση κεφαλαίων και τις σχετικές εμπορικές δραστηριότητες μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.

(2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2271/96 αναγνωρίζει ότι με την εξωεδαφική εφαρμογή τους, οι νόμοι αυτοί, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών και άλλων νομοθετικών πράξεων, παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο.

(3) Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96, τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού δεν πρέπει να συμμορφώνονται, είτε άμεσα είτε μέσω αντιπροσώπου ή ενδιαμέσου προσώπου, με πράξη ή εκούσια παράλειψη, προς απαιτήσεις ή απαγορεύσεις, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων αλλοδαπών δικαστηρίων, που βασίζονται ή απορρέουν από τους νόμους αυτούς ή τα μέτρα που βασίζονται σ' αυτούς ή απορρέουν από αυτούς.

(4) Ωστόσο, το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 επιτρέπει στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού να ζητήσουν από την Επιτροπή έγκριση να συμμορφωθούν, πλήρως ή μερικώς, με τέτοια απαίτηση ή απαγόρευση, στον βαθμό που η μη συμμόρφωση θα έβλαπτε σοβαρά τα συμφέροντα των ιδίων ή της Ένωσης.

(5) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, καθώς και για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96, και λαμβανομένου παράλληλα υπόψη, σε ειδικές και δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, του κινδύνου να προκληθεί σοβαρή ζημία στα συμφέροντα των φυσικών και νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού, είναι αναγκαίο να καθοριστούν τα κριτήρια εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96.

(6) Με γνώμονα τον ρόλο της Επιτροπής που συνίσταται στην εποπτεία της ενιαίας εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96, η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και θα εγκρίνει οποιαδήποτε προσαρμογή κριθεί αναγκαία με βάση την αξιολόγηση της εν λόγω εφαρμογής.

(7) Θα πρέπει επίσης να καθοριστούν τα κυριότερα στάδια της διαδικασίας μετά την υποβολή στην Επιτροπή αίτησης για έγκριση πλήρους ή μερικής συμμόρφωσης με τέτοια απαίτηση ή απαγόρευση.

(8) Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να τηρεί τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]).

(9) Οι αιτήσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αφορούν μέτρα ή παραλείψεις που βασίζονται, άμεσα ή έμμεσα, στην εφαρμογή των νόμων που προσδιορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 ή απορρέουν από αυτούς, ή μέτρα που βασίζονται σε αυτούς ή απορρέουν από αυτούς.

([1]) ΕΕ L 309 της 29.11.1996, σ. 1.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

([3]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

(10) Η επεξεργασία αίτησης διενεργείται το ταχύτερο δυνατό.

(11) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής εξωεδαφικής νομοθεσίας και έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1],

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τα κριτήρια εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «καταχωρημένη εξωεδαφική νομοθεσία»: οι νόμοι, οι κανονισμοί και άλλες νομοθετικές πράξεις που προσδιορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών και άλλων νομοθετικών πράξεων που βασίζονται σε αυτούς ή απορρέουν από αυτούς·

β) «επακόλουθες ενέργειες»: οι ενέργειες που βασίζονται στην καταχωρημένη εξωεδαφική νομοθεσία ή που απορρέουν από αυτήν·

γ) «μη συμμόρφωση»: μη συμμόρφωση, μέσω άμεσων μέτρων ή εκούσιων παραλείψεων, με απαίτηση ή απαγόρευση, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων αλλοδαπών δικαστηρίων, που βασίζεται, άμεσα ή έμμεσα, στην καταχωρημένη εξωεδαφική νομοθεσία ή απορρέει από αυτήν, ή σε επακόλουθες ενέργειες·

δ) «προστατευόμενα συμφέροντα»: τα συμφέροντα προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου, τα συμφέροντα της Ένωσης ή αμφότερα·

ε) «αιτών»: κάθε πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου το οποίο έχει υποβάλει αίτηση για την έγκριση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 του Συμβουλίου.

Άρθρο 3

Υποβολή αιτήσεων

1. Οι αιτήσεις για την έγκριση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96 υποβάλλονται εγγράφως στην:

European Commission
Service for Foreign Policy Instruments
EEAS 07/99
B-1049 Brussels, Belgium
EC-AUTHORISATIONS-BLOCKING-REG@ec.europa.eu

2. Οι αιτήσεις περιλαμβάνουν το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας των αιτούντων, αναφέρουν τις ακριβείς διατάξεις της καταχωρημένης εξωεδαφικής νομοθεσίας ή την επακόλουθη ενέργεια που διακυβεύεται και περιγράφουν το πεδίο εφαρμογής της έγκρισης που ζητείται και τη ζημία που θα προκαλούσε η μη συμμόρφωση.

3. Οι αιτούντες υποβάλλουν στην αίτησή τους επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η μη συμμόρφωση θα προκαλέσει σοβαρή ζημία σε τουλάχιστον ένα προστατευόμενο συμφέρον.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

4. Εφόσον απαιτείται, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πρόσθετα στοιχεία από τους αιτούντες, τα οποία παρέχουν εντός εύλογης προθεσμίας που ορίζει η Επιτροπή.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή εξωεδαφικής νομοθεσίας το ταχύτερο δυνατό αφότου λάβει τις αιτήσεις.

Άρθρο 4

Αξιολόγηση των αιτήσεων

Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο μπορεί να προκληθεί σοβαρή ζημία στα προστατευόμενα συμφέροντα όπως αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2271/96, η Επιτροπή εξετάζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα μη σωρευτικά κριτήρια, κατά περίπτωση:

α) εάν το προστατευόμενο συμφέρον ενδέχεται να απειλείται ειδικά, με βάση τις περιστάσεις, τη φύση και την προέλευση της ζημίας στο προστατευόμενο συμφέρον·

β) την ύπαρξη τρέχουσας διοικητικής ή δικαστικής έρευνας κατά του αιτούντα από τρίτη χώρα, ή εάν υπάρχει προηγούμενη συμφωνία διευθέτησης με τρίτη χώρα, η οποία είναι η χώρα προέλευσης της εξωεδαφικής νομοθεσίας·

γ) την ύπαρξη σημαντικού δεσμού σύνδεσης με την τρίτη χώρα από την οποία προέρχονται η καταχωρημένη εξωεδαφική νομοθεσία ή οι επακόλουθες ενέργειες· για παράδειγμα ο αιτών διαθέτει μητρικές ή θυγατρικές εταιρείες, ή πρόκειται για τη συμμετοχή φυσικών ή νομικών προσώπων που υπάγονται στην κύρια δικαιοδοσία της τρίτης χώρας από την οποία προέρχονται η καταχωρημένη εξωεδαφική νομοθεσία ή οι επακόλουθες ενέργειες·

δ) κατά πόσον ο αιτών θα μπορούσε να λάβει ευλόγως μέτρα για να αποτρέψει ή να περιορίσει τη ζημία·

ε) τις δυσμενείς επιπτώσεις στην άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, ιδίως κατά πόσον ο αιτών θα αντιμετώπιζε οικονομικές ζημίες, οι οποίες θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να απειλήσουν τη βιωσιμότητά του ή να αποτελέσουν σοβαρό κίνδυνο πτώχευσης·

στ) κατά πόσον η δραστηριότητα του αιτούντος θα καθίστατο υπερβολικά δυσχερής λόγω απώλειας βασικών εισροών ή πόρων, που δεν μπορούν εύλογα να αντικατασταθούν·

ζ) αν η άσκηση των ατομικών δικαιωμάτων του αιτούντος θα εμποδιζόταν σημαντικά.

η) κατά πόσον υπάρχει απειλή κατά της ασφάλειας, της προστασίας της ζωής και της υγείας των ανθρώπων και της προστασίας του περιβάλλοντος·

θ) κατά πόσον υπάρχει απειλή κατά της ικανότητας της Ένωσης να ασκεί την ανθρωπιστική, αναπτυξιακή και εμπορική πολιτική της ή τις εξωτερικές πτυχές των εσωτερικών πολιτικών της·

ι) την ασφάλεια του εφοδιασμού σε στρατηγικά αγαθά ή υπηρεσίες εντός της Ένωσης ή κράτους μέλους ή στην Ένωση ή σε κράτος μέλος και τις επιπτώσεις τυχόν ελλείψεων ή διαταράξεων του εφοδιασμού·

ια) τις συνέπειες για την εσωτερική αγορά όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων, καθώς και τη χρηματοπιστωτική και οικονομική σταθερότητα ή βασικές υποδομές της Ένωσης·

ιβ) τις συστημικές συνέπειες της ζημίας, ιδίως όσον αφορά τις δευτερογενείς επιπτώσεις της ζημίας σε άλλους τομείς·

ιγ) τον αντίκτυπο στην αγορά εργασίας ενός ή περισσότερων κρατών μελών και τις διασυνοριακές συνέπειές του εντός της Ένωσης·

ιδ) κάθε άλλο σχετικό παράγοντα.

Άρθρο 5

Αποτέλεσμα της αίτησης

1. Εάν η Επιτροπή, αφού ολοκληρώσει την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 4, διαπιστώσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι η μη συμμόρφωση θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στα προστατευόμενα συμφέροντα, η Επιτροπή υποβάλλει πάραυτα στην επιτροπή εξωεδαφικής νομοθεσίας σχέδιο απόφασης στην οποία περιλαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

2. Εάν η Επιτροπή, αφού ολοκληρώσει την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 4, δεν διαπιστώσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι η μη συμμόρφωση θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στα προστατευόμενα συμφέροντα, η Επιτροπή υποβάλλει πάραυτα στην επιτροπή εξωεδαφικής νομοθεσίας σχέδιο απόφασης με την οποία απορρίπτεται η αίτηση.

3. Η Επιτροπή κοινοποιεί την τελική απόφαση στον αιτούντα αμελλητί.

Άρθρο 6

Επεξεργασία δεδομένων

1. Η Επιτροπή επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για την εκτέλεση των καθηκόντων της βάσει του παρόντος κανονισμού.

2. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύμφωνη με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η υπηρεσία μέσων εξωτερικής πολιτικής ορίζεται ως «υπεύθυνος της επεξεργασίας» για την Επιτροπή, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, για να διασφαλιστεί ότι τα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 3 Αυγούστου 2018.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Jean-Claude JUNCKER